

2018-02-25, 2^e zo.veertigdagen.
n.a.v Gen. 22, 1-18 en Mk. 9,2-10

Welkom.

Het koor zong als intredezing: “Naar U gaat mijn hart uit: U wil ik zien, uw gelaat, Heer, wil ik aanschouwen. Verberg mij uw aanschijn niet.” Daarvoor zijn wij hier samengekomen, om de Heer te ontmoeten. Wij zouden Hem maar wat graag met eigen ogen zien. Daar schrijft Joka ook over in haar Column. Ik citeer: “God zoeken is geen zekere zaak. Wie God is, heeft zo weinig concreets, dat het er wel eens op lijkt of ik me met niets bezig houd. ...Was God maar concreter, denk ik alsmaar, concreter altijd aanwezig.” De overtuiging dat Hij steeds bij ons is, in ons dagelijks leven, heeft sinds tientallen jaren veel aan vanzelfsprekendheid verloren. In de bijbelverhalen spreekt Hij, handelt Hij en neemt initiatieven alsof iedereen Hem gewoon kan zien en horen. Zo ook vandaag op de berg, de plaats bij uitstek om God te ontmoeten. De vertellers van die verhalen waren er van overtuigd. En dit geloof gaf richting aan hun leven. Ons geloof – hoe kwetsbaar misschien ook – geeft ons een grondslag voor het leven, en richting. In de manier waarop wij met elkaar leven, in het aanvoelen van wat goed is en echt kunnen we iets bespeuren van de wijze waarop God ons leidt. Waarop Hij op verborgen wijze in ons leven aanwezig is.

Het lijkt mij een vruchtbaar thema om in deze Veertigdagentijd te overwegen.

Laat ons nu enkele ogenblikken in stilte overwegen hoezeer we Gods ontferming nodig hebben.

Overweging.

De eerste lezing blijft een schokkend verhaal. Hoe kan de God van liefde zijn vriend de opdracht geven zijn enige zoon, een kind van de belofte, te doden? Om het te kunnen plaatsen moeten we bedenken dat het verhaal 2 à 3 duizend jaar geleden ontstaan is, in een heel andere cultuur, een heel ander wereldbeeld dan het onze. De Allerhoogste treedt er – om met Joka te spreken – voortdurend heel concreet op. Zoals hij het initiatief nam tot de geboorte van Izaäk, zo ook tot de opdracht aan Abraham hem te doden. In de dagen van het Oude testament heeft Hij altijd rechtstreeks de hand in al wat er gebeurt. Dat lezen we b.v ook in de psalmen: “Hij zendt zijn bevel over de aarde, en haastig rept zich zijn woord. De sneeuw laat Hij vallen als vlokken wol, en rijp strooit hij uit als as. Hij werpt de hagel als broodkruimels weg, voor zijn verkillung verstijft het water. Hij fluistert een woord en het ijs wordt weer zacht, Hij ademt erop en de stroom gaat weer verder.” (Ps. 147) En de verovering van Palestina, waar de Israëlieten zich vestigden, wordt direct aan Hem toegeschreven: “Om hen te planten hebt Gij volken uitgeroeid, naties geveld om voor hen plaats te maken.” (Ps.44) Een gevaarlijke tekst in onze dagen!

We kunnen dus die opdracht aan Abraham verstaan als het initiatief om iets goeds te bewerkstelligen, nl. duidelijk te maken dat kinderen offeren aan de goden slecht is en tegen Gods wil. Dat was nl. in die dagen de gewoonte: om de eerstgeborene aan de goden te offeren om hen te verzoenen, en hun bescherming af te smeken. De God van Abraham toont zich hier dus als een bevrijdende God, die mensen verlost uit een heidens, satanisch geloof. En tegelijk wordt Abraham – worden wij – uitgenodigd tot gelovige gehoorzaamheid aan die onzichtbare Heer, die spreekt door zijn engel. En dan volgt de belofte van de vruchtbaarheid van dit geloven: “..daarom zal ik u overvloedig zegenen en uw nakomelingen talrijker maken dan de sterren aan de hemel en de zandkorrels op het strand van de zee.” (Een talrijk nageslacht werd nl. beschouwd als een bijzondere zegen van God.) En dan tot slot: “Door uw nakomelingen komt zegen over alle volken van de aarde, omdat gij naar Mij hebt geluisterd.” Van hieruit loopt een lijn naar de evangeliëlezing.

Dit evangelie van de Gedaanteverandering vertoont een sterke parallel met de eerste lezing.

Ook hier een Godsontmoeting op een berg. Ook hier een eniggeboren zoon, die de geliefde wordt

genoemd. Hij is geheel van Gods Geest vervuld, zodat Hij straalt door een onaards fel licht. En de stem uit de wolk, uit de hemel, verkondigt dat Hij de geliefde Zoon Gods is. "Luistert naar Hem." Weer die uitnodiging tot geloven in de Onzichtbare, die zich hult in een wolk. En in zijn zichtbare verschijning op aarde, Jezus van Nazareth. Jezus heeft ons veel te luisteren voorgehouden; het houdt ons hier iedere zondag bezig. Maar het eerste wat Markus ons in deze lezing voorhoudt is de voorspelling door Jezus van zijn lijden en dood, bekroond door zijn opstanding. Abraham mocht zijn zoon niet doden. Jezus laat zich zelf als een offer ter dood brengen, vrijwillig, om trouw te blijven aan de waarheid, aan de geweldloosheid, de liefde voor zijn Vader en voor de mensen, zijn tijdgenoten en voor ons allemaal. "Door uw nakomelingen komt zegen over alle volken van de aarde, omdat gij, Abraham, naar Mij hebt geluisterd." Jezus, de Joodse man, is de vervulling van deze belofte. Als wij ons bij Hem aansluiten, Hem volgen, zullen wij vrede bevorderen onder mensen. Zullen wij deel hebben aan de zegen, en rondom ons zegen verspreiden. Luisterend naar Gods stem, die richting geeft aan ons leven.

Antonius van Padua, 25 maart 2018

pastor Jan Zuiker, assumptionist